

דף נה.

עין משפט ג.ד.

הו"מ סימן פה סעיף א

א. אין המודה במקצת הטענה חייב שבועה עד שיוודה לפחות בפרוטה וגם תהיה כפירה לפחות בשתי מעה כסף ^ל שהם משקל שלושים ושתיים שעורות כסף ושהם ששים וארבע פרוטות ^מ. לפיכך אינו חייב עד שיתבענו שתי מעה כסף ופרוטה וכפור בשתי המעין ויודה בפרוטה. אבל אם אין בהודאה פרוטה או אם אין בכפירה שתי מעין אינו חייב שבועה.

עין משפט ה.

אה"ע סימן לא סעיף א

א. אין מקדשין בפחות ^נ משהו פרוטה, דבעינן קנין כסף, ובפחות מזה לא הוי קנין כסף. ואם קידשה בחפץ סתם, אין צריך לשום אותו אם שוה פרוטה אלא אם יתברר ששוה פרוטה מקודשת, ואפי' אמר לה בחפץ זה ששוה נ', ולא שמו אותו, ולבסוף שמו אותו ונמצא ששוה נ', מקודשת משעת נתינה ^ס.

ל. רמב"ם פ"ג מטוען ממשנה שבועות ל"ח ע"ב. וכפירה שתי מעה, מדאמר רב שם בל"ט ע"ב, ובירושלמי פ"ו הלכה א' נתנו טעם דכתיב כי יתן איש כסף או כלים לשמור, ואין אתה מוצא מטבע כסף מוזכר בתורה פחות ממעה שהוא גרה, כמו שהתרגום אומר עשרים גרה, בשקל עשרים מעה, ומה כלים שנים במיעוט רבים אף כסף שנים דהיינו שתי מעין.

מ. משקל כל מעה כ-0.8 גרם א"כ שתי מעין כ-1.6 גרם כסף נקי, ושיעור הפרוטה שהיא משקל חצי שעורה של כסף נקי שכתב כאן המחבר מר"ח בשבועות ל"ח ע"ב, והרי"ף בקידושין, ורמב"ם בפ"ג מטוען הלכה א'. ועיין ביו"ד סי' ש"ה שיעור המעה ופרוטה לפי מה שכתב הרמ"א שם, וכתב הב"ח שאין לפסוק שבועה דאורייתא אלא כשאין ספק שהיא שוה שיעור שכתב המחבר במשקל כסף נקי.

ובסמ"ע ס"ק ב' מפרש חשבון ה' סלעים בפדיון הבן ועיין ש"ך ס"ק א', וכן ביו"ד סי' ש"ה ובש"ך שם ס"ק א'.

נ. משנה דף כ' ע"א, וגמ' י"ב.

ס. כ"כ הח"מ ס"ק א'.

עין משפט ז.

הו"מ סימן רנט סעיף ב

ב. במה דברים אמורים שהאבידה נמצאת במקום שהוא חייב להשיבה משם, ובמקום שראוי להסתפק בה באבידה, ושתהיה בענין שמוכה ^ע שהיא אבידה, ושלא תהיה מדעת, ושהיה בה שוה פרוטה, ושיש בה סימן בגופה או במקומה, ושהיה מטפל בה אם היתה שלו, ושתהיה למי שחייב להשיב אבידתו, אבל חסר אחד מכל אלו אינו חייב להשיב אבידתו.

הו"מ סימן רפב סעיף א

א. כל אבידה שאינה שוה פרוטה בשעת האבידה ובשעת מציאה אינו חייב להכריז עליה ^ב. הייתה שוה בשעת האבידה פרוטה והוזלה בנתיים ובשעת המציאה חזרה לשוה פרוטה חייב. וה"ה אם הוזלה אחרי המציאה ^צ חייב להכריז.

עין משפט ז.

הו"מ סימן שפז סעיף א

א. הגוזל את חבירו אע"פ שכפר בו ועדיין לא נשבע לו, וחזר והודה אינו חייב לרדוף אחר הבעלים להחזיר להם ^ק שהרי לא נתיאשו, אלא יהיה בידו עד שיכואו ויודיע אותם ויטלו את שלהם.

ב. אבל אם נשבע על שוה פרוטה ומעלה חייב לרדוף אחר הבעלים ^ר

^ע. ואע"פ שמוכה שהיא אבידה מ"מ צריך להיות במקום שראוי להסתפק בה שהיא אבידה, שאל"כ שמא התייאש ממנה בשעת אבידה. סמ"ע ס"ק ג'.

^פ. מברייתא ב"מ כ"ז ע"א והלכה כת"ק.

^צ. טור בשם הרמב"ם פי"ג מגזילה הלכה א', דכיון דחל עליו החיוב בשעת מציאה לא פקע חיוב זה גם בהוזלה. סמ"ע ס"ק ב'.

^ק. רמב"ם פ"ז מגזילה הלכה ט', ממשנה בב"ק ק"ג ע"א וכרבא שם בק"ד דכיון שיודע מי גזלה ממנה והודה לו הוי כמו שאמר לו יהיו לי בידך פקדון וכפי' התוס' שם דהודה שלא בפניו.

ואע"פ שבא לצאת י"ש אינו חייב לרדוף אחריו כך הוא בגמ' שם ק"ד וכ"ש כשלא הודה רק שבאו עדים שהוא גזלו דאינו חייב ללכת אחריו רק שיודיעו. כ"כ בש"ך ס"ק א'.

^ר. שהרי התחייב בקרבן ואינו יכול להביא הקרבן עד שיגיע הגזל ליד בעליו, וה"ה בזמן הזה שאין קרבן אינו יוצא ידי כפרתו עד שיחזירנו לידינו. כ"כ הרא"ש. וכ"כ הש"ך בס"ק ב'. ודלא כמ"ש הסמ"ע שאינו הולך אחריו דגם זה משום תקנת השבים דזה אינו ע"ש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עד שיחזיר להם אפי' באי הים שהרי כבר נתיאשו מאחר שנשבע להם **ש** ואינם באים עוד לתובעו **ה**.

עין משפט ט. חו"מ סימן רכז פעיף ה

ה ה. אין המאנה חייב להחזיר עד שתהיה האונאה יותר על פרוטה **א** ואם היתה בדיוק היתרה בפרוטה, אינו חייב להחזיר.

הגה: וי"א שחייב להחזיר הפרוטה **ב**.

עין משפט י. חו"מ סימן ו פעיף א

א א. אין הדיינין יושבין לדון על פחות משווה פרוטה, אבל אם ישבו לדון על שוה פרוטה **ב** גומרים ודנים אפי' על פחות משוה פרוטה.

עין משפט כ. חו"מ סימן רפב פעיף א

א א. כל אבידה שאינה שוה פרוטה בשעת האבידה ובשעת מציאה אינו חייב להכריז עליה **ד**. הייתה שוה בשעת האבידה פרוטה והוזלה בנתיים ובשעת המציאה חזרה לשוה פרוטה חייב. וה"ה אם הוזלה אחרי

ש. נראה שמפרש מימרא דרבא בלא הודה בפניו וכפי' התוס', דאם הודה בפניו אפי' נשבע א"צ להוליכו אחריו למדי ויכול להביא כפרה. באר הגולה אות ג'.

ת. לשון הרמב"ם, וכ"כ הסמ"ג והקשה הש"ך דלמה המציא טעם חדש מלכו שהרי בגמ' משמע דטעמא הוא כיון דנשבע ובעי כפרה לא סגי עד דמטא לידיה, וכ"כ הרא"ש, ולפ"ז אפי' יודע בבירור הגזלן שהנגזל לא התיאש ג"כ צריך להוליך אחריו ולא מספיק שיודיע לו, וסיים שדברי הרמב"ם והמחבר והסמ"ע צריכים ביאור, ועיין מה שהביא מתוס' י"ט.

א. כרב כהנא בב"מ נ"ה ע"א.

ב. טור בשם הרמ"ה והרא"ש בב"מ פ"ד סי' כ'.

ג. הסמ"ע פסק כהרא"ש דלא גומרין אפי' הוזקקו לפרוטה, וכ"כ הש"ך דלא כהרמב"ם והשו"ע. ואם זה כלי כגון מחט, תלוי בפלוגתא של הרמב"ם והרא"ש בסימן פ"ח, והש"ך כתב דנזקקים לכלי והוא מהר"ן וב"י.

ופחות מפרוטה בממון לאו ממון הוא לענין גזל.

ד. מברייתא ב"מ כ"ז ע"א והלכה כת"ק.

המציאא ה' חייב להכריז.

דף נה:

עין משפט ב. חו"מ סימן ו סעיף א

א. אין הדיינין יושבין לדון על פחות משווה פרוטה, אבל אם ישבו לדון על שוה פרוטה י' גומרים ודנים אפי' על פחות משווה פרוטה.

עין משפט מג. אה"ע סימן קמב סעיף ז

יא. לא אמר בפ"נ ובפנ"ח ז' ונישאת, אע"פ כן נוטלו ממנה ואומר לה בפ"נ ובפנ"ח בפני שנים, ואם לא עשה כן הרי זה גט פסול עד שיתקיים בחותמיו. ולכן אילם אינו יכול להיות שליח הולכה אף שיכול לכתוב בפ"נ ובפנ"ח שלא מהני בכתב ח'. וי"א דלכתחילה אפי' לועז יאמר בלשון הקודש בפ"נ ובפנ"ח, ומלמדים אותו לפני כן משמעות הדברים.

ה. טור בשם הרמב"ם פי"ג מגזילה הלכה א', דכיון דחל עליו החיוב בשעת מציאא לא פקע חיוב זה גם בהזולה. סמ"ע ס"ק ב'.

ו. הסמ"ע פסק כהרא"ש דלא גומרין אפי' הוזקקו לפרוטה, וכ"כ הש"ך דלא כהרמב"ם והשו"ע. ואם זה כלי כגון מחט, תלוי בפלוגתא של הרמב"ם והרא"ש בסימן פ"ח, והש"ך כתב דנזקקים לכלי והוא מהר"ן וב"י. ופחות מפרוטה בממון לאו ממון הוא לענין גזל.

ז. בשו"ע כתב או שלא אמרו בפניה, וכתב על זה הגר"א דבפניה בעינן רק לכתחילה, והעיקר בפני בי"ד המסדרין הגט או העדים, עיין בהגר"א בס"ק כ"ד.

ח. כ"כ הריב"ש בסי' ר"מ. והיינו אפי' בשומע ואינו מדבר, דינו כאינו שומע ואינו מדבר דלאו בר שליחות הוא, והגם שבמיתת הבעל האמינו ע"י כתיבה, משום עיגונא שאני, והגם שגם להבאת הגט הקלו בה' נשים שאינם נאמנות לומר מת בעלה משום שהגט מסייע לה בידה, אבל לענין עדות בכתב דלאו משום נאמנות אלא שלא תחלק בין עדות לעדות, לכן הגם שמקילין בעדות מיתת בעלה, מ"מ אין מקילין בגט, כ"כ הב"י והובא בב"ש.